

Corporate Governance bij KAS BANK: recente ontwikkelingen en hoofdlijnen (maart 2010)

De aangepaste Nederlandse corporate governance code van de Commissie Frijns is op 1 januari 2009 in werking getreden. De corporate governance code bevat principes en concrete bepalingen die het bestuur, de commissarissen en de aandeelhouders van beursvennootschappen in Nederland tegenover elkaar in acht moeten nemen. Het betreft regels van moderne, breed gedragen, algemene opvattingen over goede corporate governance. Daarnaast is op 1 januari 2010 de Code Banken van de Nederlandse Vereniging van Banken in werking getreden. De Code Banken heeft vooral betrekking op het functioneren van de Raad van Bestuur en van de Raad van Commissarissen in de specifiek bancaire context, waarbij risicobeheer bijzondere aandacht krijgt. In dit hoofdstuk worden de naleving van de corporate governance code en de Code Banken en de hoofdlijnen van de corporate governance structuur van KAS BANK verantwoord.

Hieronder volgt een overzicht van de recente ontwikkelingen op het gebied van corporate governance bij de vennootschap. Daarna volgen de hoofdlijnen van de corporate governance structuur van de vennootschap waarin het stelsel van het bestuur door de Raad van Bestuur, van het toezicht daarop door de Raad van Commissarissen, van de verantwoording daarover aan de kapitaalverschaffers en van de zeggenschap van de kapitaalverschaffers uiteengezet wordt. Ook wordt het bezoldigingsbeleid, de kapitaalstructuur en de financiële verslaglegging toegelicht. De beschrijving is onder meer gebaseerd op de statuten zoals deze luiden per 6 juni 2006.

Recente ontwikkelingen

Nederlandse corporate governance code

Op 10 december 2008 heeft de Monitoring Commissie Corporate Governance Code (Commissie Frijns) de geactualiseerde Nederlandse corporate governance code gepresenteerd. Met ingang van 1 januari 2010 is de corporate governance code aangewezen als de officieel na te leven gedragscode voor Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. De belangrijkste aanpassingen ten opzichte van de vorige code uit december 2004 liggen op het gebied van de bezoldiging van de bestuurders, risicobeheersing, de verantwoordelijkheid van aandeelhouders en de diversiteit in de samenstelling van de Raad van Commissarissen. De corporate governance code is opgenomen in de Staatscourant van 3 december 2009, nr 18499 en is te vinden op www.commissiecorporategovernance.nl.

De vennootschap heeft in 2009 de nodige voorbereidende stappen gezet om de corporate governance code vanaf 1 januari 2010 toe te passen. De corporate governance code is geïnventariseerd en is besproken met de Raad van Commissarissen. De verdere risicobeheersing en de aanpak van het risicomanagement binnen KAS BANK is besproken, aanpassing van het bezoldigingsbeleid voor de Raad van Bestuur is voorbereid en beloningsbeleid van de bank als geheel is beoordeeld.

KAS BANK heeft de tekst van de corporate governance code voorzien van een toelichting, waarin per best practice bepaling wordt aangegeven of er sprake is van 'comply or explain'. KAS BANK past nagenoeg alle best practice bepalingen toe ('comply') en geeft op slechts twee bepalingen een 'explain'. Het betreft best practice bepaling II.1.1 (KAS BANK heeft haar huidige bestuurders voor onbepaalde tijd benoemd) en III.5.10/14 (KAS BANK heeft een gecombineerde benoemingen- en beloningscommissie).

Een uitgebreide toelichting op de corporate governance code is te vinden op de website van de vennootschap. In de komende Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 21 april 2010 zal de corporate governance code met de aandeelhouders worden besproken.

Code Banken

Op 1 januari 2010 is de Code Banken in werking getreden. De Code Banken is vastgesteld door de Nederlandse Vereniging van Banken op basis van het rapport van de Adviescommissie Toekomst Banken ('Naar herstel van vertrouwen'). De Code Banken bevat principes die in het verlengde liggen van de Nederlandse corporate governance code. De Code Banken richt zich vooral op de rol van de Raad van Bestuur en van de Raad van Commissarissen van de bank en op de functie van risicomanagement en van audit binnen de bank. Daarnaast bevat de Code Banken principes voor een beheerst beloningsbeleid. De code bevat ook principes voor permanente educatie voor de bestuurders en commissarissen en een moreel ethische verklaring voor bankiers. Naar verwachting zal de Code Banken dezelfde wettelijke verankering krijgen als de corporate governance code. De Code Banken is te vinden op de website van de Nederlandse Vereniging van Banken (www.nvb.nl).

De vennootschap heeft in 2009 de nodige voorbereidende stappen gezet om de Code Banken vanaf 1 januari 2010 toe te passen. De Code Banken is geïnventariseerd en is besproken met de Raad van Commissarissen.

De risicomanagement aanpak binnen KAS BANK, het doel van risicomanagement en de stappen naar een adequate organisatie van risicomanagement zijn met de Raad van Commissarissen besproken en binnen de bank verder aangescherpt. De risicobereidheid van de bank is met de Raad van Commissarissen besproken en door hem goedgekeurd. Het mandaat van de Risicobeheercommissie is aangescherpt aan de eisen van de Code Banken en het beloningsbeleid van de bank is getoetst aan ongewenste risicoverhogende prikkels. In 2009 is gestart met de voorbereiding van een nieuw bezoldigingsbeleid voor de Raad van Bestuur, waarbij de bepalingen van de Code Banken mede als leidraad zijn genomen.

KAS BANK heeft de tekst van de Code Banken voorzien van een toelichting, waarin per principe wordt aangegeven of er sprake is van 'comply or explain'. Bij alle principes is sprake van 'comply'. De toelichting is te vinden op de website van de vennootschap (www.kasbank.com). In de komende Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 21 april 2010 zal de Code Banken met de aandeelhouders worden besproken.

De belangrijkste aanpassingen binnen de vennootschap naar aanleiding van de corporate governance code en de Code Banken zijn hieronder kort toegelicht:

- Meer nadruk op risicomanagement: Verdere aanscherping van risicomanagement binnen de bank door het eind 2008 gestarte intensief programma risicobeheersing, bespreking daarvan in elke vergadering van de Raad van Commissarissen op voortgang, adequate beschrijving van opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, aanstelling van een Chief Risk Officer.
- KAS BANK streeft een laag risicoprofiel na. Het lage risicoprofiel is uitgewerkt in het risicomanagement voor alle relevante onderdelen van de bank. De risicobereidheid van de vennootschap is expliciet aan de orde geweest in de vergadering van de Raad van Commissarissen in 2009 en is door de Raad van Commissarissen goedgekeurd.
- Bezoldigingsbeleid Raad van Bestuur zal worden aangepast in lijn met de corporate governance code en de Code Banken en zal in 2010 ter goedkeuring aan de aandeelhouders worden voorgelegd. Uitgangspunten zullen daarbij zijn dat het totale inkomen iets beneden de mediaan van (nader vast te stellen) vergelijkbare functies zal uitkomen en dat de variabele beloning per jaar maximaal 100% van het vaste inkomen zal zijn.
- In het kader van het nieuwe bezoldigingsbeleid voor de Raad van Bestuur is een scenarioanalyse opgesteld (analyse van mogelijke uitkomsten van het variabel deel van de bezoldiging in de verschillende scenario's), de bezoldigingsstructuur getoetst op de risicohouding van de bestuurders (bezoldigingsstructuur zet niet aan tot

gedrag van bestuurders in hun eigen belang of tot het nemen van risico's die niet passen binnen de vastgestelde strategie) en een 'claw back' clause opgenomen (de Raad van Commissarissen heeft de bevoegdheid de variabele beloning die is toegekend op basis van onjuiste (financiële) gegevens terug te vorderen).

- Programma van permanente educatie voor de Raad van Commissarissen is nader ingevuld en zal verder worden geformaliseerd. Het programma zal in de jaarlijkse evaluatie van de Raad van Commissarissen worden meegenomen.
- Programma van permanente educatie voor de Raad van Bestuur is nader ingevuld en zal verder worden geformaliseerd. Verantwoording hierover zal in het jaarverslag over 2010 worden afgelegd.
- Moreel-ethische verklaring: de door de Commissie Maas voorgestelde verklaring is ongewijzigd ondertekend door alle leden van de Raad van Bestuur en op de website van de vennootschap geplaatst. De vertaling richting medewerkers is onderhanden.

Enkele punten zijn nog onderhanden zoals de gedragscode, de actualisering van de reglementen en de profielschets Raad van Commissarissen.

Hoofdpijnen Corporate governance structuur

Raad van Bestuur

KAS BANK is een structuurvennootschap. Dat betekent dat de bepalingen van Titel 4, afdeling 6 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek op haar van toepassing zijn. De vennootschap wordt bestuurd door een Raad van Bestuur bestaande uit twee of meer bestuurders. De Raad van Bestuur richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de bij de vennootschap betrokkenen af. De werkwijze van de Raad van Bestuur ligt vast in de statuten van de vennootschap en in het reglement Raad van Bestuur. De statuten en het reglement zijn op de website van de vennootschap beschikbaar.

De bestuurders worden benoemd door de Raad van Commissarissen en kunnen door hem worden ontslagen. De Raad van Commissarissen geeft kennis aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van een voorgenomen benoeming van een bestuurder. De Ondernemingsraad wordt in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over een voorgenomen besluit tot benoeming of ontslag van een bestuurder van de vennootschap. Over een voorgenomen ontslag van een bestuurder hoort de Raad van Commissarissen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Een aantal bestuursbesluiten is onderworpen aan voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen respectievelijk van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Krachtens aanwijzing door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is de Raad van Bestuur bevoegd onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen te besluiten tot uitgifte van aandelen, daaronder begrepen het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, of tot beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht bij uitgifte van aandelen, daaronder begrepen het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, tot een maximum van 10% van het geplaatste kapitaal van de vennootschap en een additionele 10% van het geplaatste kapitaal van de vennootschap, indien de uitgifte van deze additionele 10% geschiedt in het kader van een fusie of acquisitie. Krachtens machtiging van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is de Raad van Bestuur voorts bevoegd onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen tot inkoop van eigen aandelen. Deze aanwijzing c.q. machtiging wordt jaarlijks aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders gevraagd voor de daarin gespecificeerde aantallen en geldt steeds voor 18 maanden.

Elke vorm van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en bestuurders wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van bestuurders spelen die van materiële betekenis zijn voor de vennootschap en/of de betreffende bestuurders, behoeven voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen. In voorkomende gevallen van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en bestuurders zullen

de best practice bepalingen van de corporate governance code (II.3.2-II.3.4) worden nageleefd. In het verslagjaar is geen sprake geweest van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en bestuurders.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen van KAS BANK heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en staat de Raad van Bestuur met raad terzijde. Bij ontstentenis van alle bestuurders berust het bestuur van de vennootschap tijdelijk bij de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de bij de vennootschap betrokkenen af. De werkwijze van de Raad van Commissarissen ligt vast in de statuten van de vennootschap en in het reglement Raad van Commissarissen. Daarnaast heeft de Raad van Commissarissen een profielschets vastgesteld voor zijn omvang en samenstelling. De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de Raad van Bestuur en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Het reglement en de profielschets zijn op de website van de vennootschap beschikbaar.

De leden van de Raad van Commissarissen worden op voordracht van de Raad van Commissarissen benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Bestuur, de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de Ondernemingsraad kunnen aan de Raad van Commissarissen personen aanbevelen om als commissaris te worden voorgedragen. De Ondernemingsraad heeft recht van bezwaar tegen een door de Raad van Commissarissen voorgenomen voordracht. De Ondernemingsraad heeft daarnaast een versterkt aanbevelingsrecht ten aanzien van de commissaris met sociaal beleid in de portefeuille.

Elke vorm van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en commissarissen wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen die van materiële betekenis zijn voor de vennootschap en/of de betreffende commissarissen, behoeven voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen. In voorkomende gevallen van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en commissarissen zullen de best practice bepalingen van de corporate governance code (III.6.1-III.6.4) worden nageleefd. In het verslagjaar is geen sprake geweest van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en commissarissen.

Een commissaris kan maximaal driemaal voor een periode van vier jaar zitting hebben in de Raad van Commissarissen. Een commissaris treedt af op de leeftijd van 72 jaar. Een commissaris kan onder bepaalde omstandigheden (bijvoorbeeld bij verwaarlozing van zijn taak of ingrijpende wijziging van omstandigheden) op verzoek van de Raad van Commissarissen worden geschorst of ontslagen door de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam.

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

KAS BANK stimuleert een volwaardige deelname van aandeelhouders aan de besluitvorming in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door zo veel mogelijk aandeelhouders en certificaathouders actief uit te nodigen en beperking van het stemrecht zo veel mogelijk te elimineren. Een houder van aandelen of certificaten die één procent (1%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt, kan onder bepaalde voorwaarden een onderwerp op de agenda laten plaatsen. Het uitgangspunt dat in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de aandeelhouder stemrecht

Corporate Governance bij KAS BANK: recente ontwikkelingen en hoofdlijnen (maart 2010)

heeft en de certificaathouder alleen het woord kan voeren wordt steeds meer verlaten. Jaarlijks wordt tenminste één Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden.

De certificaathouder die in persoon of via een gemachtigde aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders deelneemt, krijgt desverzocht van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK ('Administratiekantoor')

onbeperkt en onvoorwaardelijk volmacht om in die vergadering stemrecht uit te oefenen. Dus ook in situaties die wel omschreven worden als 'oorlogstijd' (dreigend vijandig bod, één partij met een 25%-belang of het belang van de vennootschap is in het geding) wordt stemvolmacht verleend. De certificaathouder kan zijn stemrecht naar eigen inzicht uitoefenen. De certificaathouder kan ook een bindende steminstructie aan het Administratiekantoor geven.

De bevoegdheden van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zijn in wet en statuten vastgelegd.

De belangrijkste bevoegdheden zijn hieronder zakelijk weergegeven:

- goedkeuring van besluiten die een belangrijke verandering van de identiteit of het karakter van KAS BANK of haar onderneming met zich meebrengen;
- vaststelling van het bezoldigingsbeleid en goedkeuring van de aandelen- en optieregeling Raad van Bestuur;
- benoeming en bezoldiging leden Raad van Commissarissen;
- opzeggen van het vertrouwen in de Raad van Commissarissen;
- vaststelling van de jaarrekening;
- uitkering van de na reservering resterende winst aan de aandeelhouders of toevoeging aan de reserves;
- dechargeverlening Raad van Bestuur;
- dechargeverlening Raad van Commissarissen;
- verlenen van de bevoegdheid aan de Raad van Bestuur tot uitgifte van aandelen en machtigen van de Raad van Bestuur tot inkoop eigen aandelen;
- besluit tot wijziging van de statuten van de vennootschap, tot het aangaan van een juridische fusie of splitsing dan wel tot ontbinding van de vennootschap (op gezamenlijk voorstel van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen).

De overdracht van gewone aandelen en de overdracht van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten van aandelen, alsmede het omwisselen van certificaten in gewone aandelen in de vennootschap kan zonder statutaire beperking plaatsvinden.

Bezoldigingsbeleid

Het bezoldigingsbeleid van de Raad van Bestuur wordt op voorstel van de Raad van Commissarissen vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Binnen het vastgesteld bezoldigingsbeleid wordt de beloning van de individuele bestuurders en het toekennen van de korte en lange termijn variabele beloning bepaald door de Raad van Commissarissen op voorstel van de Commissie voor Benoemingen en Beloningen. Het remuneratierapport van de Raad van Commissarissen bevat een verslag van de wijze waarop het bezoldigingsbeleid in het afgelopen boekjaar in de praktijk is gebracht. De hoofdlijnen van het bezoldigingsbeleid en van het remuneratierapport, alsmede van de vastgestelde verschillende salariscomponenten van de individuele bestuurders zijn opgenomen in het verslag van de Raad van Commissarissen. Het bezoldigingsbeleid en het remuneratierapport zijn ook op de website van de vennootschap te raadplegen.

Kapitaalstructuur

Het aandelenkapitaal van de vennootschap bestaat uit gewone aandelen en cumulatief preferente aandelen. Alle aandelen staan op naam. Bewijzen van aandelen worden niet uitgegeven. Per eind 2009 bedraagt het aantal uitstaande gewone aandelen KAS BANK 15.699.017 (gelijk aan ultimo 2008). Daarnaast zijn 25 cumulatief preferente aandelen uitgegeven aan Stichting Preferente Aandelen KAS BANK. Het grootste gedeelte van de gewone aandelen in het geplaatste kapitaal van de vennootschap (circa 99,5% per ultimo 2009) wordt beheerd en geadmistreerd door Corporate Governance bij KAS BANK: recente ontwikkelingen en hoofdlijnen (maart 2010)

Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK, die daartegenover eenzelfde aantal certificaten van aandelen heeft uitgegeven. De nominale waarde van de aandelen en certificaten KAS BANK is één euro (€ 1,00). Ieder aandeel en ieder certificaat geven recht op het uitbrengen van één stem. Er zijn geen bijzondere zeggenschapsrechten verbonden aan de aandelen of certificaten. Er is geen stemrecht op door de vennootschap zelf gehouden aandelen of certificaten KAS BANK.

Financiële verslaglegging

In opdracht van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden de jaarstukken van de vennootschap door een externe accountant gecontroleerd. De jaarrekening van de vennootschap wordt door de Raad van Bestuur opgesteld en, na voornoemde controle en bespreking met de Raad van Commissarissen, ter vaststelling aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en ter bespreking aan de Ondernemingsraad voorgelegd. Tegelijk met de aanbieding van de jaarrekening aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders brengt de Raad van Bestuur schriftelijk verslag uit over de zaken van de vennootschap en het gevoerde bestuur. De externe accountant woont de vergadering van de Raad van Commissarissen bij waarin de jaarrekening wordt besproken.

In de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders legt de Raad van Bestuur verantwoording af aan de kapitaalverschaffers over het in het afgelopen boekjaar gevoerde bestuur en legt de Raad van Commissarissen aan hen verantwoording af over het daarop uitgeoefende toezicht.

Na het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening komt in de jaarvergadering een voorstel aan de orde om, in verband met de jaarrekening en hetgeen daaromtrent in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aan de orde is gekomen, decharge te verlenen aan de bestuurders voor hun bestuur. Vervolgens komt het voorstel aan de orde om decharge te verlenen aan de leden van de Raad van Commissarissen voor hun toezicht in het afgelopen boekjaar.

Wijziging van de statuten

Een besluit tot wijziging van de statuten van de vennootschap wordt genomen door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op gezamenlijk voorstel van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur in een vergadering waarin tenminste twee/derde gedeelte van het geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd. Is in de vergadering het vereiste kapitaal niet vertegenwoordigd dan wordt een nieuwe vergadering, te houden tenminste drie en ten hoogste vijf weken na de eerste vergadering, bijeen geroepen, waarin onafhankelijk van het vertegenwoordigd kapitaal een besluit kan worden genomen. Bij de oproeping van de vergadering wordt het onderwerp 'wijziging van de statuten' vermeld en wordt een afschrift van het voorstel tot wijziging ten kantore van de vennootschap ter inzage gelegd en kosteloos verkrijgbaar gesteld.